

Lietuvos studentų sąjungos ir jos narių – studentų savivaldų – atstovavimo studentų interesams nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu stiprinimo programa

Finansuota Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Projektas įgyvendintas 2021-01-01–2021-12-31

Gautas finansavimas 26 998 Eur, įsisavinta – 25 723, 27 Eur.

1. Projekto aprašymas:

Projektu siekiama kryptingai stiprinti Lietuvos studentų sąjungos (toliau – LSS) veiklą, įgyvendinti trumpalaikius (atliepiančius momentinį poreikį) ir kompleksinius, ilgalaikius tikslus.

Studentų interesų atstovavimas, dalyvavimas teisėkūros procese (Lietuvos aukštojo mokslo strateginių dokumentų rengimas, įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų keitimas, posėdžiai ir konferencijos, kuriose formuojama aukštojo mokslo politika) yra esminė LSS veiklos ir vienijamų sąjungos narių – studentų savivaldų - funkcija. Siekiant, kad studentų interesams būtų kokybiškai atstovaujama, būtina kurti besimokančios organizacijos modelį, stiprinti kompetencijų ugdymo modelį, glaudinti bendradarbiavimą tarp studentų savivaldų ir nevyriausybinių jaunimo organizacijų, esant poreikiui – tarpininkauti ir vesti dialogą.

1.1. Projekto problematika:

Vertinant studentų savivaldų lygmeniu, nariai ne visada turi pakankamai informacijos, žinių ir kompetencijų, idant užtikrinti sklandų įsitraukimą į studentų atstovavimą politikos formavimo, sprendimų priėmimo procese vietiniu (instituciniu) ir regioniniu lygmenimis. Ši problema išryškėjo 2020 m, Covid-19 pandemijos kontekste, kuomet LSS dėl force majeure neorganizavo kontaktinių susitikimų, mokymų, padaugėjo konsultacijų poreikis. Studentų savivaldos identifiko, kad atsirado iššūkių su vietiniu (institucinio ir regioninio lygmens) atstovavimo studentų interesams procesu bei kompetencijų ugdymo stagnacija.

Atsižvelgiant į tai, balandžio–birželio mėnesiais buvo organizuojamos teminės Tinklaidės (angl. podcast`ai), kurios sulaukė ypatingai didelio susidomėjimo ne tik studentų savivaldų narių, tačiau ir jaunų žmonių tarpe. Susitikimų metu su Tarybos nariais (studentų sąjungos prezidentais) liepos–rugsėjo mėnesiais, buvo išgryninta, kad studentų savivaldų narių minkštųjų ir kietųjų, atstovavimo kompetencijų stiprinimas studentų savivaldose yra esminis poreikis, leidžiantis Lietuvos studentų sąjungai organiškai augti ir stiprėti. Pastebėta, kad LSS neturi mokymų bazės, kurią būtų galima laisvai naudoti kompetencijų ugdymui nuotoliniu būdu. Siekiant užtikrinti nuolatinį kompetencijų ugdymo procesą, būtini pokyčiai.

2015 m. buvo atliktas nevyriausybinių organizacijų ir valdžios sektorių bendradarbiavimo tyrimas „NVO ir valdžios sektorių bendradarbiavimas: geroji Europos praktika ir pilotinis modelis Lietuvai“ tyrimą atliko NVO Teisės Institutas. Jame buvo įvardinta, kad pastebėjus bendradarbiavimo tarp valdžios institucijų ir nevyriausybinių organizacijų potencialą ir kuriamą pridėtinę vertę, organiškai vystosi tarpžinybinis bendradarbiavimas tarp valdžios institucijų ir nevyriausybinių organizacijų. Atitinkamai, įvardinta, kad pridėtinę vertę kuria nacionalinis jaunimo organizacijų bendradarbiavimas. Pavyzdžiui, Covid-19 pandemijos kontekste, bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto studentų atstovybe, Lietuvos moksleivių sąjunga ir Lietuvos jaunimo organizacijos taryba LiJOT), įgyvendinta „Studentai – moksleiviams, moksleiviai – studentams“ iniciatyva.

Tačiau nacionalinių jaunimo organizacijų bendravimą ir bendradarbiavimą reikia stiprinti, siekiant kartu įgyvendinti iniciatyvas, orientuotas į jaunus žmones. Priklausymas tarptautinėms studentų sąjungoms taipogi galėjo būti rezultatyvus, kadangi virtualiose konferencijose buvo aptarta situacija, potencialių rizikų mažinimo scenarijai, dalintasi informacija apie (ne)pasiteisinusius veiklos metodus, modelius ir priemones. Tačiau dėl didelės rotacijos studentų savivaldose, trūksta kompetentingų narių, galinčių dalyvauti tarptautiniuose susitikimuose.

Aukštosioms mokykloms perkėlus studijas į virtualią erdvę, studentams kyla daug klausimų dėl studijų kokybės, medžiagos ir mokymosi priemonių. LSS identifiko, kad trūksta atviros ir laisvai prieinamos duomenų bazės, kurioje būtų talpinami teisės aktai ar kiti oficialūs dokumentai, susiję su konkrečiai studentams taikomomis skirtingų įstatymų nuostatomis, patarimai ar rekomendacijos siekiant gauti kokybiškus bei greitus atsakymus studentų teisių atstovavimo klausimais. Skaitmeninėmis priemonėmis būtų siekiama kelti studentų kompetencijas savęs ir savo teisių atstovavimo srityje.

1.2. Projekto tikslas:

Skatinti tarpžinybinį bendradarbiavimą tarp valdžios, aukštojo mokslo institucijų ir studentų savivaldų aukštojo mokslo srityse, stiprinti LSS poziciją regionuose, gerinti LSS atstovavimo kokybę nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, sukurti LSS Mokomosios medžiagos bazę, į organizacijos veiklas pritraukti jaunus asmenis savanoriškai veiklai.

1.3. Projekto uždaviniai:

1. Siekti sklandaus tarpžinybinio bendradarbiavimo aukštojo mokslo srityje tarp valdžios, aukštojo mokslo institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir studentų savivaldų.
2. Stiprinti LSS regionuose bendradarbiaujant su nacionalinėmis jaunimo organizacijomis ir studentų savivaldomis.
3. Gerinti LSS atstovavimo kokybę tarptautiniu lygmeniu.
4. Brandinti LSS kaip organizacijos kultūrą ir pritraukti jaunus asmenis savanoriškai veiklai.

2. Projekto rezultatai:

2.1. Kiekybiniai rezultatai:

1. Viso projekto metu įtraukti 681 dalyviai – 643 jauni žmonės (18–29 m.) ir 38 kiti dalyviai.
2. Įgyvendintos 5 veiklos, skirtos jaunimo organizacijos narių ir savanorių kompetencijoms didinti, siekiant gerinti jaunimo organizacijos veiklos kokybę.
3. Įgyvendintos 6 veiklos, skirtos skatinti ne jaunesnius kaip 24 metų amžiaus jaunus žmones įsitraukti į savanorišką ir (ar) organizacijos veiklą.
4. Įgyvendintos 5 skirtingas jaunų žmonių pilietiškumą stiprinančios veiklos Lietuvos Respublikos savivaldybėse, kurių gyventojų skaičius neviršija 100 tūkstančių gyventojų pagal Lietuvos statistikos departamento 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis.
5. Įgyvendintos 5 veiklos, skirtos kovai su patyčiomis.
6. Suorganizuotos ir įgyvendintos bendros veiklos su 3-imis nacionaliniu lygmeniu veikiančiomis jaunimo organizacijomis, pasidalinant gerąja patirtimi jaunimo organizacijos padalinių stiprinimo ir veiklos kokybės gerinimo srityse.
7. Bendros veiklos organizuotos kartu su 7 nacionaliniu lygmeniu veikiančiomis jaunimo organizacijomis, pasidalinant gerąja patirtimi jaunimo organizacijos padalinių stiprinimo ir veiklos kokybės gerinimo srityse: Lietuvos moksleivių sąjunga, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė, Baltarusijos studentų sąjunga, Europos studentų sąjunga, Šiaurės bei Baltijos regionų nacionalinėmis studentų sąjungomis.
8. Prie organizacijos prisijungė dvi naujos studentų atstovybės - Lietuvos muzikos ir teatro akademijos bei Lietuvos karo akademijos studentų atstovybės.

2.2. Kokybiniai rezultatai:

1. Siekiant didinti jaunų žmonių susidomėjimą visuomenine ir savanoriška veikla, buvo vykdomos veiklos, skirtos supažindinti jaunus žmones su savanoriška ir visuomenine veikla, jos pobūdžiu ir galimybėmis. Viena iš jų buvo konferencija „Alma Mater: socialinė dimensija Lietuvoje“, kurios metu buvo pristatyta LSS atliktą analizę, tyrimai. Konferencijos metu buvo galima susipažinti su LSS veikla iš arčiau bei pamatyti jos kuriamą naudą. Taip pat, norint skatinti jaunimo įsitraukimą regionuose, buvo vykdomi susitikimai su studentų savivaldomis dėl galimybės praplėsti informacinius kanalus.
2. Siekiant kelti studentų savivaldų narių kompetencijas buvo vykdomi mokymai: projektinio raštingumo, akademinų bei socialinių reikalų kompetencijų. Po šių mokymų buvo vykdomi kas mėnesiniai individualūs susitikimai su savivaldų atstovais siekiant stebėti, kokių kompetencijų trūksta, esant poreikiui suteikti reikalingų žinių. Sėkmingai buvo įgyvendinti mokymų ciklai, skirti ugdyti savivaldų trūkstamų kompetencijų ugdymą ir tolimesnėje metų eigoje.
3. Siekiant skatinti jaunų žmonių dalyvavimą bendrosios priėmimo procese buvo vykdomi LSS Tarybos posėdžiai, kurių metu buvo formuojamos bendros gairės Lietuvos švietimo ir politikos klausimais. Taip pat vykdomi reguliarūs neformalūs susitikimai su Taryba, kurių metu dëliojamos pirminės pozicijos, kurių buvo laikomasi susitikimuose su ministerija bei kitais socialiniais partneriais. Siekėme, kad savivaldų nariai tiesiogiai dalyvautų sprendimų priėmimo. Todėl buvo sudarytos sąlygos dalyvauti bendruose susitikimuose su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kurių metu nariai galėjo pasidalinti savo lūkesčiais

ir rūpesčiais. Susitikimo su Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininke metu Tarybos nariai turėjo galimybę pasidalinti idėjomis, aptarti švietimo ir jaunimo politikos situaciją bei galimus pasiūlymus ir sprendimo būdus. Kartu su Ministrė Pirmininke sukurta platforma reguliariems susitikimams, kurių metu aptartos studentams bei jaunimui aktualios problemos.

4. Visu programos vykdymo laikotarpiu buvo skatinamas Lietuvos studentų sąjungos tikrųjų narių įsitraukimas į tarpžinybinį bendradarbiavimą tarp valdžios ir aukštojo mokslo institucijų, aukštojo mokslo srityse. Siekiant, jog diskusijos būtų tikslingos ir kryptingos, buvo ugdomos reikiamos kompetencijos, gerinančios studentų interesų atstovavimo kokybę nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis. Taip pat, reguliarių susitikimų metu buvo transliuojama savanorystės svarba, įsitraukimas į sprendimų priėmimą, siekiant atstovauti jaunimo interesams. Programos įgyvendinimo metu buvo skiriamas papildomas dėmesys patyčių prevencijai, psichologinei gerovei ir pilietiškumo ugdymui jaunų žmonių tarpe. Įsitraukta į aktyvią visuomeninę veiklą ne tik švietimo srityje, bet ir kitose jaunimui aktualiose srityse.

2.3. Informacijos sklaida ir projekto veiklos viešinimas

1. Akreditacijos, padalomoji medžiaga, programos finansavimo partnerių logotipai buvo talpinami ant akreditacijų.
2. Socialinėse platformose „Facebook“, „Instagram“ keliami pranešimai, istorijos, www.lss.lt straipsniai, tinklalaidė "Cukinija". Vykdoma reguliari komunikacija apie LSS veiklą, vykdomus projektus ir siektinus rezultatus. „Facebook“ paskyroje buvo dalinamasi naujienlaiškiais, kuriame supažindinama su LSS organizuojamomis veiklomis.